

Motion om att utreda förutsättningarna för en konstgjord surfvåg i Slussen

Motion av André Nilsson (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

André Nilsson (L) föreslår i en motion väckt i kommunfullmäktige att berörda förvaltningar ska utreda möjligheten att tillskapa en konstgjord surfvåg i Slussen i syfte att bidra till ökad rekreation, turism och aktivitet i stadskärnan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Surfförbundet och Sveriges olympiska kommitté.

Surfförbundet och Sveriges olympiska kommitté har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret poängterar att tidigare utredningar visar att en konstgjord surfvåg är tekniskt möjlig men att frågor gällande exempelvis säkerhet återstår att undersöka närmare.

Exploateringsnämnden noterar att det är tekniskt möjligt att åstadkomma en surfvåg i slusskanalen och att visst förberedande arbete är gjort sedan tidigare. Nämnden poängterar dock att ytterligare utredningar krävs avseende ett antal faktorer.

Idrottsnämnden poängterar att en tillfällig surfvåg skulle ha begränsad nytta för nämndens prioriterade målgrupper men att en sådan skulle kunna bidra till stadens attraktivitet på andra sätt.

Stadsbyggnadsnämnden anser att idén om en surfvåg är intressant men att en sådan fullt ut måste underordnas Slussens primära funktioner. Nämnden har inget att erinra gällande eventuell vidare utredning.

Stockholms Stadshus AB anser att Slussens funktion för reglering av Mälaren måste prioriteras och att en surfvåg skulle kunna medföra risker.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholm ska vara en levande och attraktiv stad där offentliga platser fylls med aktivitet, rekreation och evenemang. Idén om en konstgjord surfvåg vid Slussen ligger i linje med denna ambition och har potential att bidra till en ny typ av nyttjande av stadens centrala vattenrum.

Som flera nämnder och bolag konstaterar har frågan om en surfvåg vid Slussen utretts i vissa avseenden sedan tidigare. Nämnderna noterar att det finns tekniska möjligheter att åstadkomma en konstgjord våg, och att vissa förberedande åtgärder redan har genomförts. Samtidigt är det tydligt att en surfvåg i slusskanalen med all sannolikhet inte skulle kunna vara en permanent funktion utan skulle behöva kunna monteras upp och ned. Regleringen av Mälaren och båttrafiken genom Slussen måste naturligtvis ges prioritet.

Idén är i grunden god och förtjänar därför fortsatta överväganden. Som exploateringsnämnden noterar krävs det också ytterligare medel för att genomföra ett sådant varför det finns anledning att återkomma i kommande budgetbehandling.

Frågor om säkerhet, teknisk och praktisk genomförbarhet, miljömässiga konsekvenser, ekonomi, ansvarsfördelning och påverkan på vattenregleringen behöver i ett sådant sammanhang undersökas noggrant innan staden kan ta ställning till ett eventuellt genomförande.

Bilaga

Motion om att utreda förutsättningarna för en konstgjord surfvåg vid Slussen, dnr KS 2025/457-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra

Slussen är en av Stockholms mest centrala mötesplatser. Genom att tillskapa en konstgjord surfvåg kan vi utveckla platsen ytterligare, skapa nya upplevelser för både stockholmare och besökare och samtidigt sätta staden på kartan internationellt.

Vi välkomnar att idrottsförvaltningen konstaterar i sitt remissvar att en konstgjord surfvåg rent tekniskt är genomförbar på platsen och att förutsättningarna redan till viss del har utretts. Förvaltningen lyfter särskilt fram att en surfvåg kan bidra med ett

mervärde för staden genom att synliggöra aktivitet på en central belägen plats, inte minst i samband med evenemang.

Vi delar kontorets uppfattning om att slussens primära funktioner måste värnas och att en eventuell teknisk lösning behöver samspela med de offentliga rummens övriga funktioner. Samtidigt ser vi stora möjligheter i att utveckla Slussen till en ännu starkare mötesplats för både stockholmare och besökare.

Vi menar att detta är en central poäng. Just Slussens unika placering i hjärtat av staden gör att en surfvåg skulle kunna bli en ikonisk attraktion, ett landmärke som signalerar aktivitet, rörelse och innovation. En surfvåg i Slussen skulle kunna bli ett starkt inslag i stadens evenemangsutbud och skapa en unik upplevelse som sätter Stockholm på kartan. Genom att erbjuda något oväntat och spektakulärt i hjärtat av staden stärks både stadens attraktionskraft för besökare och dess identitet som en plats för rörelse, kreativitet och möten.

Liberalerna vill därför understryka vikten av att gå vidare med en utredning, där både de tekniska förutsättningarna, ansvarsförhållanden för investering och drift, samt möjliga samarbeten med aktörer inom idrott, kultur och evenemang belyses. Med rätt utformning kan en surfvåg i Slussen bli en katalysator för att skapa liv, möten och stolthet i stadskärnan.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 18 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

André Nilsson (L) föreslår i en motion väckt i kommunfullmäktige att berörda förvaltningar ska utreda möjligheten att tillskapa en konstgjord surfvåg i Slussen i syfte att bidra till ökad rekreation, turism och aktivitet i stadskärnan. Motionären menar att surfvågen skulle kunna nyttjas av både nybörjare och erfarna surfare och bidra till stadens ekonomi genom ökad turism, nya arbetstillfällen och utveckling av kringliggande verksamheter som kaféer, butiker och uthyrning av sportutrustning. Motionären föreslår att utredningen belyser teknisk genomförbarhet och hållbarhet samt en konsekvensanalys av påverkan på både närmiljön och befintliga vattendrag. Vidare föreslås att ekonomiska och sociala konsekvenser även utreds och inkluderas.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Surfförbundet och Sveriges olympiska kommitté.

Surfförbundet och Sveriges olympiska kommitté har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	4
Exploateringsnämnden.....	5
Idrottsnämnden	6
Stadsbyggnadsnämnden.....	7
Stockholms stadshus AB.....	8
Reservationer m.m.	10

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att tidigare utredningar visar att det är tekniskt möjligt att åstadkomma en konstgjord våg i Victoriaslussen samt att enklare åtgärder har genomförts för att inte omöjliggöra för en eventuell framtida surfvåg. Surfågen skulle dock inte kunna vara en permanent funktion, utan enbart för evenemang, då slussning av båtar sker i kanalen.

För att kunna ta ställning till genomförandet och lämpligheten krävs en rad utredningar och analyser kring säkerhet såväl som teknisk och praktisk genomförbarhet samt miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser. En central fråga är om en surfvåg är förenlig med Slussens samhällsviktiga funktioner.

Slussfunktionen och Slussen som central anläggning för reglering av vattenflödet mellan Mälaren och Saltsjön måste ges högsta prioritet. Regleringen av Mälaren kommer framöver ske mer frekvent och med varierande flöden. Det råder osäkerhet kring om en surfvåg kan förenas med dessa krav. Att förlägga fritidsaktiviteter i direkt anslutning till konstruktionerna innebär en risk för såväl surfare som möjligheter till reglering av Mälaren. Skador vid haveri eller olyckor kan få allvarliga konsekvenser.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att en surfvåg skulle ha begränsade förutsättningar att bidra till ökad aktivitet inom idrottsförvaltningens prioriterade målgrupper med hänsyn till att vågen inte kan göras permanent, men att den däremot skulle kunna ha ett positivt värde för staden i samband med exempelvis evenemang genom att synliggöra aktivitet på en centralt belägen plats.

Utbyggnaden av Slussen pågår fortfarande. Stadsledningskontoret bedömer att det inte i nuläget finns anledning att ge uppdrag om att utreda förutsättningarna för en konstgjord surfvåg i Slussen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om att utreda förutsättningarna för en konstgjord surfvåg i Slussen av André Nilsson (L) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Peter Öberg (L) och Linn Bessner (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Projekt Slussen har i samband med framtagande av systemhandling för sluss- och avbördningsluckor utrett de tekniska förutsättningarna och möjligheterna för att skapa en konstgjord stående surfvåg i Victoriaslussen. Utredningen visade att det är tekniskt möjligt att åstadkomma en stående våg som kan vara intressant för vågsurfing med hjälp av att addera en konstruktion utan rörliga delar på slussluckan i slusskanalen som förbättrar vågparametrar hos den.

Inom ramen för ett examensarbete som utfördes 2013 utreddes möjligheten att utveckla en vinge eller spoilerkonstruktion som skulle vara manuellt hanterbar och enkel att montera på slussluckan. Examensarbete omfattade studier av existerande artificiella surfvågor, studier av flödesteori samt test av teorier för flöde och vågor i

modellförsök där de kunde verifieras hydrodynamiskt. En vinge uppbyggd av sex delar konstruerades i full skala och testades. Modellförsöket visar att det är tekniskt möjligt att konstruera en hanterbar och styv vinge med hjälp av aluminiumplåt som skapar en stående våg. Dock behöver gradienten, vattenståndsskillnaden, vara ca 60 cm eller högre.

I den nya sluss- och avbördningsanläggningen som nu är byggd inom ramen för Projekt Slussen har segmentluckan i slusskanalen förberetts med hål/infästningar så att en vinge kan monteras på luckan för att förbättra vågen. Det krävs dock ytterligare analyser och utredningar för att säkerställa både den tekniska och den praktiska genomförbarheten, dessa bör exempelvis omfatta;

- Test av slussluckan i nuvarande utformning
- Beräkning av vilka vattenmängder som släpps ut vid detta driftfall
- CFD analyser
- Vidare utredning avseende utformning och tillverkning av vinge
- Riskanalyser med hänsyn till personsäkerhet
- Avstämning mot dom avseende tillstånd för vattenverksamhet (miljödom) samt hushållnings-bestämmelserna
- Avstämning med sakkunniga gällande förutsättningar på plats, lämplig våg, hur starta, hur komma upp på kaj m.m.

Hittills genomförda utredningar omfattar ingen analys avseende miljöpåverkan eller hållbarhet. Ekonomiska och sociala aspekter har heller inte utretts. En surfvåg i slusskanalen medför en betydande påverkan på båttrafiken mellan Mälaren och Saltsjön och fortsatta utredningar kopplat till genomförbarhet bör därav genomföras i nära samarbete med trafikkontoret, Stockholms hamn samt Länsstyrelsen.

Kostnad för kvarvarande utredningsarbete för att säkerställa teknisk och praktisk genomförbarhet bedöms uppgå till mellan 700 000–1 000 000 kronor. Därtill kommer kostnader för övriga utredningar.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Idrottsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på motionen.

Reservation av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsförvaltningen konstaterar att förutsättningarna till del utretts sedan tidigare och att en konstgjord surfvåg rent tekniskt skulle vara genomförbar på platsen även om en sådan inte kan göras permanent med hänsyn till slussens ordinarie funktion. Även om

det tekniskt kan vara möjligt att tillskapa en lösning som kan nyttjas av både erfarna surfare och nybörjare bedöms det som sannolikt att det kan behöva ske en prioritering mellan olika funktioner med hänsyn till eventuellt disponibel yta. Förvaltningen bedömer sammantaget att en investering i en konstgjord surfvåg i Slussen sannolikt i begränsad omfattning skulle ha förutsättningar att bidra till ökad aktivitet inom idrottsförvaltningens prioriterade målgrupper med hänsyn till att vågen inte kan göras permanent. Förvaltningen ser däremot att en konstgjord surfvåg i Slussen skulle kunna ha ett positivt värde för staden i samband med exempelvis evenemang genom att synliggöra aktivitet på en central belägen plats. Det noteras att i en eventuellt vidare utredning av frågan så behöver ansvarsförhållandena inom stadens organisation avseende investering och drift klargöras närmre.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.
2. Stadsbyggnadsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Reservation av Jonas Naddebo (C) och Marie Della Morte Pålstam (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Mikael Valier Furtenbach (KD) som instämde i reservation anförd av Jonas Naddebo (C) och Marie Della Morte Pålstam (L).

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Med ett flertal omsorgsfullt gestaltade offentliga rum har Slussen utvecklats till en unik mötesplats i Stockholm.

Stadsbyggnadskontoret anser att idén om en surfvåg i Slussen är intressant och skulle kunna komplettera utbudet på platsen.

Det är viktigt att slussens primära funktion att reglera vattenflödet mellan Mälaren och Saltsjön inte riskeras genom en kompletterande rekreativ användning. Passagemöjligheten för båtar är också en grundläggande funktion. En tidigare presenterad teknisk lösning för en konstgjord surfvåg i Slussen bygger på att ett slags vingar monteras på slussportarna under vattenytan i slusskanalen och på så sätt skapar en konstgjord våg. Då slussning av båtar sker i kanalen kan den konstgjorda vågen inte vara en funktion i permanent bruk, men surfing som en tillfällig aktivitet vid Vattentorget skulle kunna bidra till att levandegöra stadsmiljön. Skulle en teknisk lösning tas fram som istället möjliggör surfing som en permanent funktion vid Slussen behöver det ske på ett sätt som underordnar sig både de primära slussfunktionerna och samspelar med de offentliga rummens övriga funktioner och användning.

Stadsbyggnadskontoret har inget att erinra mot att frågan utreds vidare av den eller de nämnder som berörs förutsatt att de huvudsakliga slussfunktionerna inte äventyras och de angränsande offentliga rummen fortsatt är fullt tillgängliga. En tidig bedömning, beroende på teknisk lösning, är att det inte finns något uppenbart hinder för åtgärden i gällande detaljplan och att åtgärden därmed inte förutsätter att detaljplanen ändras.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 19 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen instämmer i dotterbolaget Stockholms Hamns remissyttrande.

Koncernledningen konstaterar att slussfunktionen och Slussen som central anläggning för reglering av Mälarens vattennivåer är kritiska ur ett samhällsperspektiv. Att förlägga fritidsaktiviteter i direkt anslutning till dammluckor och andra konstruktioner innebär en risk för såväl surfare som möjligheten till reglering av Mälaren. Skador vid haveri eller olyckor kan få allvarliga konsekvenser.

Underremiss

Stockholms hamn AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget delar motionärernas uppfattning om att en konstgjord surfvåg skulle kunna förstärka Stockholms profil som en modern och attraktiv stad och bidra till ökad rekreation, turism och aktivitet i stadskärnan samt levandegöra stadens vattennära offentliga rum i linje med stadens kajstrategi. Bolaget önskar dock framföra ett antal avgörande utmaningar och risker med en konstgjord surfvåg på den tänkta platsen.

Anläggningarna vid Slussen är kritiska ur ett samhällsperspektiv. Slussen spelar en avgörande roll för regleringen av Mälarens vattennivåer och för säkerställandet av tillräcklig avbördningskapacitet. Att förlägga fritidsaktiviteter i direkt anslutning till dammluckor och andra känsliga konstruktioner innebär en risk, eftersom skador vid haveri eller olyckor kan få allvarliga konsekvenser. Ett stillestånd skulle i värsta fall påverka möjligheterna att avbörda vatten från Mälaren och därmed hota stadens översvämningsskydd.

Platsen i sig medför även praktiska begränsningar. Slusskanalen är relativt trång och frihöjden under broarna är låg, vilket gör området mindre lämpat för en aktivitet som surfing. Säkerheten för både surfare och övrig vattenanvändning måste sättas i främsta rummet. Till detta kommer att regleringen av Mälaren framöver kommer att ske mer frekvent och med varierande flöden, i enlighet med den nya vattendomen. Det gör att det finns en stor osäkerhet i möjligheten att upprätthålla en surfvåg under en längre tid. Även om det i teorin kan vara tekniskt möjligt att skapa en våg, exempelvis genom modifiering av slussportarna, är det svårt att garantera en stabil funktion utan att samtidigt riskera att påverka vattenregleringen negativt.

En potentiell surfvåg skulle även behöva samordnas med slussningstider, vilket i praktiken sannolikt innebär att aktiviteten endast kan tillåtas under vissa tider, exempelvis på kvällar. Detta kompliceras ytterligare av behovet av särskilda säkerhetsåtgärder, som att hålla broar öppna eller införa skydd längs ledverk, något som i sin tur påverkar framkomligheten i området.

Frågan om en surfvåg vid Slussen har tidigare prövats av exploateringskontoret inom ramen för Slussenprojektet, men då valde förvaltningen att inte gå vidare med idén. Bolaget har inte kännedom om skälen till detta beslut, men det bör belysas om frågan åter skulle tas upp i en ny utredning.

Sammanfattningsvis konstaterar Bolaget att även om idén om en surfvåg vid Slussen är kreativ och kan uppfattas som attraktiv ur ett rekreations- och turismperspektiv, så finns tekniska, säkerhetsmässiga och samhällskritiska risker som måste utredas. Slussfunktionen och slussen som central anläggning för regleringen av Mälaren måste ges högsta prioritet. Det är därmed tveksamt om en surfvåg kan förenas med dessa krav.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Peter Öberg (L) och Linn Bessner (C)

Peter Öberg (L) med stöd av Linn Bessner (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

I motionen lyfter vi idén om att utreda möjligheten att tillskapa en konstgjord surfvåg i Slussen i syfte att bidra till ökad rekreation, turism och aktivitet i stadskärnan. Det gläder oss att kontoret är positiva till förslaget och ser potentialen i hur en surfvåg skulle kunna komplettera platsens utbud och bidra till att levandegöra stadsmiljön.

Vi delar kontorets uppfattning om att slussens primära funktioner måste värnas och att en eventuell teknisk lösning behöver samspela med de offentliga rummens övriga funktioner. Samtidigt ser vi stora möjligheter i att utveckla Slussen till en ännu starkare mötesplats för både stockholmare och besökare.

Idrottsnämnden

Reservation av Hanna Wistrand (L)

Hanna Wistrand (L) föreslår att tillstyrka motionen och att därutöver anföra:

Slussen är en av Stockholms mest centrala mötesplatser. Genom att tillskapa en konstgjord surfvåg kan vi utveckla platsen ytterligare, skapa nya upplevelser för både stockholmare och besökare och samtidigt sätta staden på kartan internationellt.

Liberalerna delar kontorets uppfattning om att slussens primära funktioner måste värnas och att en eventuell teknisk lösning behöver samspela med de offentliga rummens övriga funktioner. Samtidigt ser vi stora möjligheter i att utveckla Slussen till en ännu starkare mötesplats för både stockholmare och besökare.

Idrottsförvaltningen konstaterar i sitt remissvar att en konstgjord surfvåg rent tekniskt är genomförbar på platsen och att förutsättningarna redan till viss del har utretts. Förvaltningen lyfter särskilt fram att en surfvåg kan bidra med ett mervärde för staden genom att synliggöra aktivitet på en central belägen plats, inte minst i samband med evenemang.

Vi menar att detta är en central poäng. Just Slussens unika placering i hjärtat av staden gör att en surfvåg skulle kunna bli en ikonisk attraktion, ett landmärke som signalerar aktivitet, rörelse och innovation. En surfvåg i Slussen skulle kunna bli ett starkt inslag i stadens evenemangsutbud och skapa en unik upplevelse som sätter Stockholm på kartan. Genom att erbjuda något oväntat och spektakulärt i hjärtat av staden stärks både stadens attraktionskraft för besökare och dess identitet som en plats för rörelse, kreativitet och möten.

Liberalerna vill därför understryka vikten av att gå vidare med en utredning, där både de tekniska förutsättningarna, ansvarsförhållanden för investering och drift, samt möjliga samarbeten med aktörer inom idrott, kultur och evenemang belyses. Med rätt utformning kan en surfvåg i Slussen bli en katalysator för att skapa liv, möten och stolthet i stadskärnan.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Jonas Naddebo (C) och Marie Della Morte Pålstam (L)

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Marie Della Morte Pålstam (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

I motionen lyfter vi idén om att utreda möjligheten att tillskapa en konstgjord surfvåg i Slussen i syfte att bidra till ökad rekreation, turism och aktivitet i stadskärnan. Det gläder oss att kontoret är positiva till förslaget och ser potentialen i hur en surfvåg skulle kunna komplettera platsens utbud och bidra till att levandegöra stadsmiljön.

Vi delar kontorets uppfattning om att slussens primära funktioner måste värnas och att en eventuell teknisk lösning behöver samspela med de offentliga rummets övriga funktioner. Samtidigt ser vi stora möjligheter i att utveckla Slussen till en ännu starkare mötesplats för både stockholmare och besökare.